

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів**

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ФІНАНСОВІ ІННОВАЦІЇ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ
підготовки бакалавра

Силабус освітнього компонента ФІНАНСОВІ ІННОВАЦІЇ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ підготовки бакалавра

Розробник: Матвійчук Н. М., доцент кафедри фінансів, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

Наталія ПРОЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фінансів
протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедри:

Олена СТАЩУК

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	07 Управління та адміністрування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування Фінанси і кредит перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Рік навчання 4
		Семестр 7-ий
		Лекції 10 год
		Практичні 20 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: є		Консультації Денна 10 год.
		Самостійна робота Денна 110 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

ПП: МАТВІЙЧУК НАТАЛІЯ МИКОЛАЇВНА

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри фінансів

Контактна інформація:

Мобільний телефон: 096-51-37-409

Е-mail: matviichuk.nataliia@vnu.edu.ua

Дні занять (електронний розклад): <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу. Силабус вибіркового освітнього компонента «ФІНАНСОВІ ІННОВАЦІЇ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти бакалаврського рівня за освітньо-професійною програмою «Фінанси і кредит» та спрямована на набуття знань щодо фінансових інноваційних технологій та продуктів в банківській діяльності.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Мета – формування у студентів теоретичних знань про основні банківські фінансові інноваційні продукти та технології та практичних вмінь їх використовувати в професійній діяльності та повсякденному житті.

Основними **завданнями** освітнього компонента «Фінансові інновації в банківській сфері» є: вивчення сутності та видів фінансових банківських

інновацій, обґрунтування їхньої ролі у забезпеченні конкурентоспроможності банків на фінансовому ринку.

Після завершення вивчення дисципліни студенти зможуть:

- знати основні види банківських інновацій та сучасні тенденції їх виникнення та поширення в Україні та світі;
- користуватися основними інноваційними продуктами та технологіями в мобільних банківських додатках;
- розуміти роль НБУ у виникненні та поширенні фінансових інновацій, позитивні та негативні наслідки інноваційної діяльності банків у фінансовій сфері.

3. Soft skills: критичне мислення, аналітичні здібності, креативність у пошуку рішень, адаптивність до змін, стратегічне бачення, цифрова грамотність, ефективна комунікація та здатність до прийняття рішень в умовах невизначеності

4. Структура освітнього компонента **Денна форма навчання**

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Конс.	Сам.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Фінансові інноваційні технології та продукти в банках						
Тема 1. Суть та види банківських фінансових інновацій	20	2	4	1	13	О, Т (16 б)
Тема 2. Електронний банкінг	18	2	2	1	13	О, Т, Д (8 б)
Тема 3. Платіжні інновації	17	1	2	1	13	О, Т, ТР (8 б)
Тема 4. Кредитні інноваційні продукти та технології	17	1	2	1	13	О, Т, Д (8 б)
Тема 5. Операції комерційних банків з цінними паперами	20	1	4	2	13	О, Т, РЗ, Д, ТР (16 б)
Разом за модулем 1	92	7	14	6	65	56 балів
Змістовий модуль 2. Необанки та інноваційна діяльність НБУ						
Тема 6. Роль НБУ у поширенні інновацій в банківській сфері	19	1	2	1	15	О, Т, РЗ, ДС (8 б)
Тема 7. Необанки	19	1	2	1	15	О, Т, ДС, РЗ (8 б)
Тема 8. Інноваційні технології боротьби з кібершахрайством	20	1	2	2	15	О, Т, Р (8 б)
Разом за модулем 2	58	3	6	4	45	24 бали
ІНДЗ						20 балів
Всього годин/Балів	150	10	20	10	110	100

Форма контролю*: О – опитування, Т – тести, Д – доповідь, ТР – тренінг, ДС – дискусія, Р – реферат, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ – індивідуальне завдання здобувача освіти.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота з освітнього компонента «Фінансові інновації в банківській сфері» передбачає: підготовку до практичних занять – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента за допомогою рекомендованої літератури; розв’язання задач та тестових завдань; написання есе, підготовку доповідей, виконання ІНДЗ; підготовку до підсумкового контролю.

Оцінювання самостійної роботи здійснюється в межах поточного оцінювання на практичних заняттях, підсумкового контролю на заліку.

Завдання для самостійної роботи:

Тема 2. Електронний банкінг.

Підготувати доповідь на тему: «Переваги, недоліки та найбільш часто використовувані операції в мобільному додатку банку, яким я користуюсь».

Тема 3. Платіжні інновації.

Провідні платіжні технології для торгівлі.

Тема 4. Кредитні інноваційні продукти та технології.

Сучасні програми кредитування енергоефективності.

Тема 5. Операції комерційних банків з цінними паперами.

1. Особливості інноваційної діяльності банків як брокерів при операціях з ОВДП (підготувати доповідь на прикладі одного з банків: Сенс Банк, Приватбанк, Укргазбанк).

2. Порівняти дохідність депозиту в одному з найбільших банків (Приватбанк, Ощадбанк, ПУМБ) з дохідністю військової ОВДП (на вибір з тих, що доступні в Дії). При розрахунку враховувати оподаткування доходу та однаковий термін депозиту та ОВДП до погашення.

Тема 6. Роль НБУ у поширенні інновацій в банківській сфері.

Підготуватися до дискусії на тему: Легалізація криптовалют: чи це необхідно найближчим часом в Україні?

Тема 7. Необанки.

Підготуватися до дискусії на тему: «Чи замінять необанки традиційні банківські установи в майбутньому?»

Тема 8. Інноваційні технології боротьби з кібершахрайством

Впровадження технологій біометричної ідентифікації клієнтів.

Написати есе на тему: «Як банки протидіють кібершахрайству в сучасних умовах?»

ІНДЗ

До завершення курсу кожен студент повинен виконати ІНДЗ на тему: «Інноваційна діяльністьбанку». Конкретний банк, інноваційна діяльність якого буде аналізуватися, відповідає номеру студента в журналі та місця банку в рейтингу Мінфіну: <https://minfin.com.ua/ua/banks/rating/>. Презентація повинна містити 10-15 слайдів та описувати основні інноваційні продукти та технології банку.

V. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. Пропущені з об'єктивних причин заняття (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний план навчання) можна відпрацьовувати у визначений час згідно графіка консультацій викладача. За умови індивідуального навчального графіка студент має можливість отримати позитивну оцінку завдяки виконанню поточних завдань.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Навчання також може відбуватись в онлайн формі з використанням програми Zoom, Moodle за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Максимальна кількість балів за поточний контроль з ОК Фінансові інновації в банківській сфері – 100 балів. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до електронного журналу успішності і сумуються під час виставлення підсумкового бала з освітнього компонента.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в тому числа з використанням мобільних гаджетів), втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату, що регламентовано Положенням ВНУ ім. Лесі Українки «Про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників» (<https://surl.li/ixtpzf>).

Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущення лекційних та практичних занять дозволяється лише за наявності об'єктивної причини (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), навчання за програмою подвійного диплома, працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)). У такому випадку навчання може відбуватися за індивідуальним графіком з використанням можливостей електронних курсів на платформі Moodle за погодженням із викладачем. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються з нижчою оцінкою. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової оцінки не дозволяється. Заборгованість за поточним оцінюванням повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до заліку. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з поточного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії. У день складання заліку за основною сесією здобувач освіти не має права додавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Повторне складання заліку з ОК допускається не більше як два рази з: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом їх валідації (<https://surli.cc/zbjvcc>). Перезарахування результатів навчання, одержаних у формальній, неформальній та інформальній освіті, розповсюджується на обов'язкові та вибіркові ОК.

Визнання результатів навчання шляхом перезарахування кредитів та результатів навчання з освітнім компонентом, отриманих у формальній освіті, здійснюється на підставі академічної довідки, залікової книжки здобувача освіти, додатка до диплому про попередню освіту. Визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті, можливе: під час переведення здобувача освіти з іншого закладу вищої освіти; під час поновлення здобувача освіти на навчання до ВНУ імені Лесі Українки; за результатами навчання в рамках програм академічної мобільності, програм «Подвійний диплом»; за результатами вступу на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня

«фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»; за результатами навчання, здобутими за дуальною формою освіти; під час навчання здобувача освіти у двох і більше закладах освіти або на двох ОП.

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ОК за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах.

Наприклад, сертифікат, одержаний за результатами проходження освітнього серіалу «Криптограмотність та блокчейн» (<https://osvita.diia.gov.ua/courses/crypto-and-blockchain-module1> (4 модулі), може бути зараховано як 8 балів з теми 6.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але не пізніше 1 грудня та 1 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (<https://surli.cc/rxprjo>).

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт:

- опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів;

- публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали;

- підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів;

- перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів;

- подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

– участь в Global Money Week – до 7 балів.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. Формою підсумкового контролю з ОК Фінансові інновації в банківській сфері є семестровий залік, який виставляється за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено цим силабусом.

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він може отримати без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку. У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості із заліку – 100 балів.

Питання для підготовки до заліку

1. Банківські інновації: сутність та види.
2. Поняття і класифікація фінансових інновацій в банківській сфері.
3. Роль банківських інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності на ринку фінансових послуг.
4. Аналіз світових трендів банківських інновацій.
5. Основні напрями впровадження фінансових інновацій в банківський сектор України.
6. Проблеми використання банківських інноваційних технологій та шляхи їх вдосконалення.
7. Впровадження технологій біометричної ідентифікації клієнтів.
8. Провідні платіжні технології для торгівлі.
9. Кредитні інноваційні продукти та технології.
10. Сучасні програми кредитування енергоефективності.
11. Особливості інноваційної діяльності банків як брокерів при операціях з ОВДП.
12. Необанки: сутність, переваги та недоліки у порівнянні з традиційним банкінгом.
13. Інноваційні технології боротьби з кібершахрайством.
14. Електронний банкінг.
15. Платіжні інновації.
16. Операції комерційних банків з цінними паперами.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (потрібне перескладання)

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Банківські операції і технології : навч.-метод. посіб. / уклад.: О.М. Гладчук, М.Г. Марич, А.В. Марич, М.П. Федішин. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 254 с.

2. Теслюк С., Матвійчук Н., Деркач О., Корх Н. Необанки: Сутність та перспективи розвитку в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. № 3 (27). С. 61-71.

3. Теслюк С. А., Матвійчук Н. М., Левчук А. О. Фінансова безпека банківських установ в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 60.

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/3646/3575>

4. Теслюк С. А., Матвійчук Н. М., Звірко А. О. Особливості модернізації українського платіжного ринку в рамках концепції open banking. *Наукові перспективи*. 2022. № 10 (28). С. 196-207.

<http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/2781>

5. Матвійчук Н. М., Теслюк С. А. Основні тенденції розвитку банківських інновацій в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. № 1 (25). С. 79-87.

Додаткова

1. Матвійчук Н. М. Ризики та перспективи розвитку банківських інновацій в Україні. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 14 – 15 квітня 2022 р. Полтава, 2022. С. 383-385.

2. Плоскіна А. А., Матвійчук Н. М. Функціонування онлайн-банкінгу в умовах воєнної економіки України. *Інноваційна модернізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів*: матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, (Кременчук, 15-16 листопада 2022 року). Кременчук, КрНУ, 2022. С. 37-40.

3. Матвійчук Н. М., Демчук І. В., Корнієнко В. О. Рахунки ескроу як інноваційний фінансовий інструмент в банках України. *Економіко-правові та управлінсько-технологічні виміри сьогодення: молодіжний погляд: матеріали міжнародної науково-практичної конференції: у 2 т. Т. 1.* 5 листоп. 2021. Дніпро, 2021. С. 34-36.

4. Матвійчук Н. М., Теслюк С. А., Боричевська І. Банківські депозити та ОВДП як альтернативні об'єкти вкладення коштів. *Економіка та суспільство.* 2021. № 25. С. 306-314. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-60>

5. Звірко А. О., Демчук І. В., Матвійчук Н. М. Вплив цифровізації на діяльність банків. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. аспір. і студ., 15–16 трав. 2021 р. Луцьк, 2021. С. 144-146.*

6. Якимук Я. Я., Звірко А. О., Матвійчук Н. М. Переваги та недоліки онлайн-банкінгу в Україні. *Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень: матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. аспір. і студ., 15–16 трав. 2021 р. Луцьк, 2021. С. 180-183.*

7. Корх Н. С., Матвійчук Н. М. Інноваційні тренди банківського бізнесу. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених, 12 квіт. 2021 р. Дніпро, 2021, С. 381-384.*

8. Деркач О. О., Матвійчук Н. М. Перспективи розвитку віртуальних банків в Україні. Інноваційні тренди банківського бізнесу. *Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в цифровій економіці: матеріали наук.-практ. інтерн. конф. студ. аспір. і молод. вчених, 12 квіт. 2021 р. Дніпро, 2021, С. 211-213.*

Інтернет-ресурси

1. Закон України «Про платіжні послуги» в ред. від 24.11.2024 р. за № 1591- IX - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

2. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг: Постанова НБУ від 29.07.2022 № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>

3. Платіжні системи для інтернет магазину: як обрати <https://brander.ua/blog/platizhni-sistemi-dlya-internet-magazinu-yak-obrati>

4. Кращі платіжні системи для інтернет-магазину <https://mixfin.com/ua/tops/krashhi-platizhni-sistemy-dlya-internet-magazinu>